

KALIFORNIJOJE SIAUČIA DIDELIS GAISRAS

BRANDUOLINIŲ GINKLŲ NAUDOJIMO KLAUSIMAS VĖL KELIAMAS SPAUDOJ

VASINGTONAS. — Kalbos pasakytos abiejų kandidatų apie atominių ginklų naudojimo priežiūrą dar vis diskutuojamas amerikiečių laikraščiuose. Kaip žinoma, senatorius Goldwateris skatina, kad maži, taktiniai, atominiai ginklai būtų palikti kariuomenės vadams. Jie, savo nuožūra, galėtų juos panaudoti reikaliu ištikus.

Prezidentas Johnsonas keliose kalbose yra pabrėžęs, kad visi branduoliniai ginklai turėtų būti tik Prezidento įsakymu panaudoti.

Washington Star, Times žurnalas ir US News, komentuoja mi šiuos pareiškimus, iškelia mintį, kad jau seniai tarp vyriausių karo vadų ir Prezidento yra susitarta, kada ir kaip reikia ar galima panaudoti atominius ginklus. Laikraščiai rašo, jog buvęs Nato vyriausias vadas gen. Norstad yra pareiškęs, kad tuo metu kai jis vadovavo Vakarų Europos pajėgoms, jam jokio klausimo nekilo, jog jis turi teisę savo nuožūra panaudoti atominius ginklus, esančius jo žinioje.

Minėti laikraščiai toliau nurodo, kad Nato karo vadai, pagal seniai veikiančią įsakymą, privola pasitarti su Prezidentu dėl atominių ginklų naudojimo, tačiau, jei susižinojimo su Prezidentu linija būtų nutraukta, arba jei priešas sudažytų Amerikos sostinę ir susisiekimas su valdžia būtų neįmanomas, tokiu atveju generolai gali patys savo nuožūra panaudoti visus jų žinioje esančius ginklus.

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius George Reedy, paklaustas apie šiuos laikraščių aiškinimus, pakartojo Prezidento žodžius, pasakytus tuo klausimu Seattle kalboje. Reedy dar pridėjo, kad prezidento Johnsono žodžiai buvo ilgai ir nuodugnai apsarstyti ir prie jų nieko daugiau pridėti negalima.

86 valandas išbuvo užgriuvę po žeme

LAS VEGAS, Nev. — Keturi vyrai, kurie buvo uždaryti 1,800 pėdų gilumoje daugiau kaip 86 valandas, buvo ištraukti į žemės paviršių.

Seštadienį naktį, nutrūkus lynui į gilią atominiams bandymams po žeme iškalta šachtą, keturi darbininkai buvo užblokuoti vidury žemės, nes nutrūkęs lynas buvo užkimšęs išėjimą laukan. Vienas darbininkas trūkstantio lino buvo užmuštas.

Būdami po žeme jie gavo pakankamai maisto ir cigary, tad laiką leido šnekučiuodamiesi ir laukdami, kada viršuje dirbantieji išvalys šachos angą ir ištrauks juos viršum.

Pranešama, kad už jų praleistą laiką jiems bus užmokėta po 11 dolerių į valandą.

Bendras pranešimas

Maskva teikia paramą Egiptui MASKVA, Sovietų Sąjunga. — Baigiantis Egipto ministerio pirmininko AH Sabry viešnagai Maskvoje, buvo pasiektas bendras pranešimas, pagal kurį Sovietų Sąjunga išleis per 300 milijonų dolerių Egipto reikalams. Numatoma, statyti kelis metalo fabriksus, drėkinti Libijos dykumą ir ruošti egiptiečių technikus ir inžinierius Maskvos mokyklose.

De Gaulle aplankė Kolumbijos sostinę

Buvo labai šilta pasitiktas BOGOTA, Kolumbija. — Prancūzijos prezidento vizitas Kolumbijoje baigėsi. Jis čia buvo labai šilta sutiktas ir kelis kartus, nebudamas savo sargų perspėjimų, buvo įsimašęs į minią, sveikindamas Kolumbijos gyventojus. Po jo kalbos nuo balkono į aikštėje susirinkusius žmones, minia ėmė giedoti Prancūzijos himną, o prezidentas de Gaulle jiems pritarė.

Bendras Kolumbijos ir Prancūzijos pranešimas apie pasitarimus tarp de Gaulle ir Kolumbijos vyriausybės sako, kad prancūzai atsiųs Bogotos universitetui daugiau profesorių ir padės studentams, kurie norės studijuoti prancūzų universitetuose. Bus bendrai stengiamasi steigti kultūrinės ir švietimo institucijas. Be to, kartu bus apsarstyti bendri ekonominės pažangos klausimai.

Kolumbijos prezidentas savo kalboje buvo užsiminęs apie galimumą statyti naują kanalą per Kolumbijos teritoriją. Tas kanalas turėtų jungti Atlanto ir Ramųjį vandenynus. Tačiau de Gaulle savo kalboje niekur šio kanalo nepaminėjo.

Prezidentui išvykus daugiausia atskivėpė Bogotos policija. Ji turėjo daug darbo tvarkyti susirinkusias minias žmonių ir prižiūrėti, kad kas nors nepasikėsintų prieš svečio gyvybę. Prieš de Gaulle atvykstant buvo dėl viso ko suimti 210 žmonių. Jie laikomi be jokio apkalbinimo ir bus paleisti, kai prezidentas išvyks. Iš Bogotos Prancūzijos prezidentas vyks į Ekvadorą.

Kardinolų ginčai

VATIKANAS. — Visuotiniame katalikų Bažnyčios susirinkime trys Amerikos kardinolai stipriai palaikė liberalinę liniją, kalbėdami apie religinę laisvę.

Kardinolas Riter siūlė priimti rezoliuciją, kalbančią apie "priimtą, natūralią kiekvieno žmogaus teisę į religinę laisvę".

Ši religinė laisvė turėtų apimti ne tik krikščionišką tikėjimą, bet ir kitas religijas. Bostono kardinolas Cushing siūlė gerbtį pasaulio opinią ir priimti nutarimą, pasiūlytą susirinkimo krikščioniškos vienybės komisijai.

Siame pasiūlyme yra iškeliamas, kad kiekvienas žmogus religiniuose klausimuose turi teisę sekti savo sąžine. Visuomenė turi jam garantuoti teisę išpažinti savo tikėjimą ir saugoti jį nuo prievartos, kuri bandytų prieš žmogaus sąžinę jį veikti.

Prieš šitokią religinę laisvę supratimą pasisakė italų ir ispanų kardinolai, kurie remia vadinamąją valstybinę religijos sąvoką.

Agua Caliente srityje šilaisiais mėnesiais apsikarstę vyrai bando sustabdyti vis besiplečiantį kalifornijos gaisrą. Šiaurės Kalifornijos pakraščiuose gaisrai padarė labai didelių nuostolių. Namų savininkai iš anksto stengiasi savo pastoges apginti, bet didelėje sausroje tetai ne taip lengva padaryti. Paveiksle matome savininkus, pasiruošiusius ginti savo namus.

Atlantic Monthly remia L. Johnson

New Yorkas. — Trečiadienį išėjęs žurnalas "Atlantic Monthly" pasisako už demokratų partijos kandidata J. prezidentus Johnsoną. Šis žurnalas niekad anksčiau į rinkiminius klausimus nesikišdavo.

Žurnalas pritaria Johnsono pažiūrai į atominių ginklų priežiūrą. Jis sako: "Nuo Abrahamo Lincolno laikų vyrauja pažiūra, kad pavojingais laikais karinė valdžia visada turėtų būti kontroliuojama civilinės valdžios".

Danijos rinkimai

Koalicinė valdžia atsistatydino dėl vienos vietos pralaimėjimo

KOPENHAGA, Danija. — Parlamento rinkimų rezultatai privertė atsistatydinti senąją Danijos vyriausybę. Ministeris pirmininkas Otto Krag, kurio vadovaujama socialistų demokratų partija laimėjo parlamente 76 vietas, bandys sudaryti naują koalicinę vyriausybę.

Senoji vyriausybė irgi buvo sudaryta iš dviejų partijų: socialdemokratų ir radikalų liberalų. Ši vyriausybė turėjo parlamente tik vieno balsą persvarą. Šios savaitės rinkimuose radikalai liberalai neteko vienos vietos, taigi iš senosios koalicijos nebus įmanoma sudaryti valdžios.

Danijos parlamento rinkimuose neįvyko didelių pasikeitimų. Keturias naujas vietas laimėjo konservatoriai. Jie dabar turės 36. Viso Danijos parlamentas, vadinamas "folketing", turi 175 narius.

Eina Hitlerio keliu

NEW YORKAS. — Darbo unijų federacijos prezidentas George Meany savo kalboje teiktis darbininkų suvažiavime palyginęs senatorių Goldwaterį su Hitleriu, kuris pirmą, kaip žinia, perėmė į savo rankas partiją, o vėliau ir visą Vokietiją. Hitleris irgi vadino save patriotu ir jo darbai turėjo atnešti Vokietijai naudos. Tą patį saką dabar ir Goldwaterio pasekėjai. "Goldwateris", kalbėjo Meany, "balsavo prieš visus įstatymus, kurie buvo žmonėms svarbūs. Mes visi žinome, koks iš jo išėjo Prezidentas".

VELIAUSIOS ZINIOS

Chicagoje buvo federalinių agentų suimtas dr. Bruni ryšium su platinimu netikrų pinigų. Jį suėmė, kai jis jau buvo pasirengęs aplėsti Ameriką ir vykti į Italiją, kur savo šeimą jau buvo anksčiau pasiuntęs.

Del Rio miestuką, Texas valstijoje, iškiko potvynis, kai ten per trumpą laiką iškrito septyni colai lietaus kritulių.

Aukščiausiojo Teismo teisėjas Warren, kuris vadovavo prezidento Kennedy nužudymo tyrimui, vakar Baltuosiuose Rūmuose iškėlė prez. Johnsonui to tyrimoje raportą. Tas raportas esąs keturių colių storumo.

Pietų Vietnamo premjeras Khanh išvyko į kalnų sritį, kur kalnų gyventojai pradėjo maištą kelti.

Willi Stoph, kuris yra laikomas misterišku žmogumi, buvo paskirtas Rytų Vokietijos premjeru.

Padidintos kainos

Dvejos kainos už maistą RICHMOND, Va. — Vienas Virginijos restorano savininkas, patrauktas teisman dėl nepildymo naujai priimto civilinių teisių įstatymo, prisipažino, kad jis savo valgykloje turi du maisto sąrašus: vieną paduoda baltiejiems, kitą juodiesiems klientams. Negrų paduodami sąrašai turi labai pakeltas kainas. Pietūs, kurie baltiejiems kainuoja 4 dolerius, juodiesiems įkainuoti — 14.

Dugelis juodukų, pamatę šitokias kainas, išėina lauk.

Uraganas pakeitė savo kryptį

NEW YORK. — "Gladys" ketvirtadienį pasisuko lanku ir šonu palietęs rytinius Amerikos pakraščius, nukeliavo šiaurės link į Atlanto vandenyną. Bangos jūroje ėmė mažėti, vėjai nurimti ir pakraščiu gyventojai lengviau atsikvėpė. Tuo tarpu iš Japonijos pranešama, kad viena sula buvo smarkiai nusiaubta labai stipraus taifūno "Wilda". Medžiai, elektros stulpai ir stogai buvo išnešioti 100 mylių per valandą stiprumo vėju. Nukenėtoje cukraus nendrių ir bananų plantacijose.

Komunistų puolimai visur buvo atmušti

Vietnamo mūšiuose komunistai prarado 270 karių

SAIGONAS, P. Vietnamas. — Komunistų Viet Cong kariuomenė, tęsdama savo puolimus prieš vietnamiečių kaimus, buvo atmušta ir turėjo sunkių nuostolių prie Long Phu. Praėjusią savaitę jų buvo užmušta 270 viename krašte. Vietnamo kariuomenė turėjo 235 užmuštus ar sužeistus.

Viet Congo partizanams paviko numušti du JAV lėktuvus, kurie priklausė Vietnamo aviacijai. Abiejuose lėktuvuose buvo po vieną amerikietį instruktorių. Lėktuvams nukritus, vienas amerikietis perėjęs prieš linijas, grįžo į saviškių pusę, tačiau antrame lėktuve skridęs leitenantas Flynn, manoma, bus palkėjęs komunistų nelaisvę.

Vietnamo kalniečiai, kurie buvo sukilę prieš centralinę valdžią praėjusį sekmadienį, dar vis nerimauja Ban Me Thout miesto apylinkėse. Vienoje karinėje bazėje, jie įsistiprinę laiko belaisviais šešis amerikiečius partarėjus. Vienas jų yra pulkininkas ir ryšio karininkas prie trečio vietnamiečių korpuso.

Šie Vietnamo kalnų gentių kariniai gyventojai, kaip pranešama iš Saigono, nelauko savęs vietnamiečiais ir nekencia daugiausia civilizotų ir turtingesnių žemumų gyventojų. Jie nestoja nė į Vietnamo kariuomenę. Amerikiečiai patys pradėjo kalnų gyventojus organizuoti ir apginkluoti, parūpindami jiems atlyginimą ir ginklus kovose prieš komunistų įsibrovėlius iš šiaurės. Sakoma, kad šitie Vietnamo "Hilbilai" esą labai drąsūs ir geri kariai.

Indijos - Pakistano pasieny susišaudė

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė pranešė, kad antradienį įvyko susišaudymas Indijos - Pakistano pasienyje. Buvę užmušti 12 Pakistano kareiviai, ir Indijos pusėje 10 sužeisti. Kaip žinoma, indai ir pakistaniečiai senai ginčijasi dėl Kashmiro provincijos, kuri dabar yra indų rankose.

SANTA BARBAROS GYVENTOJAI BUVO ĮSPĖTI, KAD APLEISTŲ SAVO NAMUS

SANTA BARBARA, Calif. — Nauji gaisrai pradėjo siausti Kalifornijoje, apie 100 mylių nuo Los Angeles. Santa Barbara yra nedidelis 60,000 gyventojų miestas ant jūros kranto, supamas Santa Ynez kalnų. Čia gyvena labai daug turtingų žmonių. Montecito priemiestyje yra namų, kurių kaina siekianti iki pusės milijono dolerių.

Prezidento kalba unijų konvencijoms

VASINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas trečiadienį pasakė kalbą elektros darbininkų konvencijai. Ši jo kalba buvo televizija perduota į kitas darbo unijų konvencijas Čikagoje, Miami, New Yorke, St. Paul ir Kansas City.

Prezidentas Johnsonas labai griežtai pasisakė prieš visokias kraštutines grupes, kurios bando išnaudoti krašte vykstančias pastangas lygybei ir teisingumui pasiekiant savo demagoginiams reikalams.

Antradienį savo kalboje plieno darbininkų suvažiavime Prezidentas pavartojo neįprastai kietus žodžius. "Mes mylime žmones, vietoj jų nekęsti, mes tikime į Amerikos ateitį ir jos nebijome, mes esame stiprūs, pramata ateitį žmonės, bet ne verksniai", kalbėjo Johnsonas. Naujam pastatui statyti yra reikalingas žmogus, kuris myli savo kraštą, bet ne demagogas.

Pasirašė sutartį

Galės aplankyti Rytų Vokietijos gyvenančius gimines

BONNA, V. Vokietija. — Ketvirtadienį buvo pasirašyta sutartis tarp Vakarų Vokietijos ir Rytų Vokietijos. Susitarimas liečia sienos peržengimą iš vakarų į rytus. Numatoma, kad tie vokiečiai, kurie norės aplankyti rytinėje pusėje gyvenančius savo gimines, galės keturis kartus per metus pereiti su specialiais leidimais per sieną.

Tie keturi atvejai yra: Kalėdos-Nauji metai, Velykos, Sekminės ir Visų Šventų. Ypatiniais, ligos ar mirties atvejais, irgi bus galima gauti leidimus. Šitas susitarimas liečia tikiai vakaruose gyvenančius. Iš Rytų Vokietijos ir toliau perėjimas per sieną bus smarkiai varžomas.

Pardavimas maisto komunistų kraštams

VASINGTONAS. — Senate svarstant vadinamojo "maisto taikai" įstatymo pakeitimą, sen. William Fulbright smarkiai pasipriešino ir pareikalavo, kad įstatymas būtų pasiūstas apsarstyti užsienio reikalų komitetui.

Iki šiol maistas buvo parduodamas Lenkijai ir Jugoslavijai už tų kraštų pinigus — zlotus ir dinarus. Pastarasis įstatymas tačiau numato, kad tie du kraštai gali maisto pirkti ir toliau, bet turi mokėti amerikoniškais doleriais. Su tuo suvaržymu senatorius Fulbright ir nesutinka. Jo nuomone, parduodami tiems komunistų kraštams maistas amerikiečiai padaro juos ne taip priklausančiais nuo Maskvos. Todėl, esą reikia sudaryti kuo lengvesnes sąlygas maistui pirkti.

Trečiadienio naktį staiga pasisukę vėjai pradėjo labai smarkiai nešti degančio miško ir krūmų liepsnas Santa Barbaros link. Gyventojai buvo įspėti skubiai apiešti savo namus. Daugumas gyventojų turi ir arklides, todėl viena problema buvo kur išvežti žmones ir kita, kur dėti brangius arklus. Dar nežinoma tiksliai, kiek namų sudegė, tačiau manoma, kad apie 50 daugiau ar mažiau nukentėjo nuo ugnies. Jų tarpe sudegė vienas universiteto pastatas.

Galvojama, kad gaisro priežastis yra padegimas. Policija aiškina, kada ir kur gaisras prasidėjo. Žmonių išvežimą apsunkena ir tai, kad keliai yra pripildyti pažiopiinėti atvažiuosiu turistų, kurie nori pamtyti miško gaisro.

Gaisrininkai ir savanoriai darbininkai be perstoimo kovoja su ugnimi, norėdami sustabdyti gaisro plėtimąsi, tačiau stiprūs iki 50 mylių vėjai pučia iš dykumos pusės, — vadinami Santa Ana vėjai, labai apsunkena pervarusiu gesintojų darbą. Kada ir kur ugnis bus sustabdyta dar niekas negali pasakyti. Jau dabar miškams ir namams padaryti nuostoliai siekia milijonus.

Medicinos pagalbos naujas projektas

Atstovai stoja už medicinos pagalbos įstatymo "akarpimą" VASINGTONAS. — Pranešama, kad medicinos pagalbos seniesiems įstatymo projektas, kurį priėmė Senatas, bet atmetė atstovų rūmai, pamažu stumiamas prie galutinio sprendimo. Šis projektas nagrinėjamas bendroje abiejų Kongreso rūmų konferencijos komisijoje. Galimas daiktas, kad dar šiais metais projektas taps įstatymu.

Projekto priešininkai toje bendroje komisijoje padarė daug pakeitimų. Kalbama, kad kompromiso būdu susitarta pakeikti sergancioji prisidėjimą savo pinigais prie gydymosi. Taip vadinamas "deductible", kuris plačiai naudojamas privačių automobilių draudimo bendrovių ir kt. draudimuose, gali būti įvestas ir į šitą "medicare" įstatymą. Pranešama, kad ligoninių apmokėjimas siūlomas tik tam tikru, bet ne visų ligų atveju, — šitai irgi žymiai sumažintų projekto veiksmingumą.

Ginčiuose dėl šio projekto konservatyvių pažiūrų kongresmanai siūlo medicinos pagalbos įstatymą smarkiai apkarpyti. Pavyzdžiui, tiems pensininkams, kurie priklauso prie "medicare" — nepasididinti pensijų, o tiems, kurie apsidraus privačiose bendrovėse, pakelti mėnesines pensijas.

Kompromiso keliu sutartas "medicare" įstatymas gali būti labai netobulus ir socialiniu požiūriu nevertingas.

PIRMAS BALTAODIS HARLEME

Ką matė Boston Globe reporteris dviem savaitėm praėjus po riaušių

William Buchanan, Bostono dienraščio Globe reporteris, vaizdžiai aprašė savo vizitą New Yorko negrų kvartale Harlem dviem savaitėm praėjus po kruvinųjų rasinių riaušių. Jis spaudai yra žinomas, kaip pirmasis baltaodis po riaušių išgyvenęs negrų tarpe visą savaitę.

Prieš dvi savaites čia buvo mirtis, destrukcija ir neapykanta, Buchanan pradeda savo reportažą. Kokios yra mintys Harleme gyvenančio baltojo žmogaus šiandien? Aš ten nuvykau patirti, ir štai mano istorija.

"Pirmiausia yra vienatvė. Ji tavęs nepaliekia kiekvieną minutę. Rytmetį, pavakarėje ir ypač naktį. Su laiku ta vienatvė, žinoma, praeis, bet tų dienų vienatvės atminimas baltajam žmogui, vienui vienam gyvenus Harleme, nepraeis visą amžių".

Toliau Buchanan aprašo vaizdus Harleme gatvėse, pradėdamas nuo namo, kuriame gyvena jauniklis penkiolikmetis Jimmy Powell, kaltinamas priklausęs juodukų gaujai, kuri nužudė vieną moterį, o jį patį nušovė baltasis policininkas, ir iš to visos riaušės kilo.

Neapykanta baltiesiems

Durys buvo išmuštos, stiklai susproginę, o po durų skambučiu nebuvo jokios pavardės. Viduj, koridoriuj žalia kreida nepratusia ranka buvo išbraižytas Islamo ženklas — jaunas mėnuo ir žvaigždė. (Priešingoje sienoje tik du žodžiai — Hate Whites (Neapykanta baltiesiems arba nekęsk baltųjų).

Praėjau pro Theresa viešbutį, kur 1960 metais buvo apsiestojes garsusis svečias Fidelis Castro. Priešingoj gatvės pusėj yra "Home of Common Sense and Proper Propaganda" knygų krautuvė. Prie krautuvės lauko pusėje yra išrašytas populiarus, veik' kiekvieno negro name randamas sakiny: "Jei esi juodas, stovėk užpakalyje; jei esi raudonas — bijokis, jei baltas — viskas tvarkoje. Tai yra amerikoniškos demokratijos standartas".

Krautuvėj pasklaidžiau James Baldwin ir Louis Lomax (negrų rašytojai, kurie savo veikaluose žiauriai pliekia baltuosius už negrams pridarytas skriaudas) knygas, pavarčiau Malcolm X (neapykantos baltiesiems

skelbėjo) pamfletą ir nusipirkau Juodųjų Muslimų laikraštį "Muhammad Speaks". Mačiau paties Hon. Elijah Muhammado rūstų veidų kunigus. Kitame pamflete buvo parašyta, kad baltųjų žmonių šioje zemeje tėra mažuma.

Yra keli Harlemai. Vienas yra Rytinis Harleme, dažnai vadinamas ispanų Harlemu, kadangi daugumas čia yra protorikiečių, kurie su kai kuriais negrais čia gyvena neapsakomam skurde.

Yra keletas Harlemų

Keletą pavakarių ir dvi naktis praleidau Rytiniame Harleme, sėdėdamas ant akmens prie šaligatvio prie 100 street, tarp First ir Second gatvių. Vis dar pats negaliu savo akims tikėti, ką čia mačiau.

Išilgai East 100th Street visiškai negalima važiuoti. Reikia pėsčiomis eiti, kadangi čia yra "žaidžiamoji gatvė" (Play Str.) ir automobiliai visiškai uždrausti. Žmonėms šioje gatvėje irgi reikty uždrausti rodytis.

Iš gatvės šonų stovi eilės šešių aukštų purvinių mūrinių išnuomavimui pastatų 60, 70 ir 80 metų senumo. Gatvėje žaidžia kokie 200 vaikų. Jų kalba keistas anglų ir ispanų kalbų mišinys.

Ar žinote, koks yra mėgiamiausias žaislas šioje gatvėje? Suplokštinta alaus skardinė. Tie neįtikėtini vaikai su alaus skardinė ir bonkos kepurikė užsaičia daugiau žaislų, negu aš galėčiau su visos Macy departamentinis krautuvės žaislais.

Man besėdint ant akmens prie šaligatvio ir koja bespardant sudužusios bonkos šukė, priėjęs kokių 10 metų negras berniukas paklausė, "Hei, misteris, ar jus čia gyvenate?"

Nemanau, kad aš atsakiau į jo klausimą, bet aš pasisiūliau jam nupirkti hot dogą. Berniukas pasakė, kad hot dog idėja yra visai nebloga. Berniukas mane pamokė, kas prie garstyčių ir relišo dar galima prieskoniu uždėti ant "hot dog". Pavyzdžiui, raugintų kopūstų.

Veik kiekviename gatvės kampe Rytiniame Harleme rasi kilnojama kioskelį su "hot dogs". Stebėsi, kiek čia šioje gatvėje yra tokių žmonių, kurie perkasi savo tris valgius per dieną iš šio kioskelio, nuo to žmogelio, kurs

Iš visos Amerikos suvažiavęs lietuviškas jaunimas šoka lietuviškus tautinius šokius.

septynias dienas per savaitę, po 8 valandas kasdien sėdi štai po lietsargiu. Harleme, atrodo, visi gyvena vienas viršum kito. Čia yra arba nebeįmanomai biaurūs samdomų butų (tenementų) namai, arba daugiaaukščiai pastatai (Housing Projects).

Šiuokšlių ir atmatų krūvos

Praeidamas pažvelgiau į langus. Kai kurie iš viršaus į mane žiūrėjo ir aš negalėjau atspėti, ar jie mane už visa tai smerkė. Nuo laiptų į rūsius durys arba numestos arba čia pat numestos. Užgatviai pilni šlamšto ir šiukšlių, toiletų sėdynių, žmonių atmatų ir sąšlavų. Viena tokia krūva mano spėjimu turėjo būti keturių pėdų aukšta. Niekas neatsiminė, kuomet paskutinį kartą kas beneužė visą tą susikauptą nešvarą.

Beveik pradėjau bėgti, pamatęs dvi žiurkes. Bet jos nebego. Jos čia pratusios gyventi su žmonėmis gatvėse. Jos čia bėgėja koridoriuose, lenda į urvus virtuvėje ir tėvai miega pasikeisdami, budėdami, kad žiurkės nesukramtytų lopšiuose miegančių kūdikų.

Nėščios moterys buvo lauke. Šaligatvyje. Jos sėdėjo ant sulūžusių laiptų arba rymojo, atsisėmusios apleistų automobilių. Jos žiūrėjo priešais save ir man buvo įdomu, ką jos mato ir į ką žiūri.

Vienas pastatas turėjo iškabą kad "Kambarys išnuomojamas". Įėjau vidun pasiklausti. Kambarys buvo trečiame aukšte su vir-

tuvės ir toileto pasinaudojimu. Nuoma buvo 40 mėnesiui, bet jūs čia savo kiaules nepaliktumėte ilgiau kaip aštuonias minutes!

Visose keturiose sienose protinką mediniai namo sukalinėjimai matėsi. Šilto vandens vamzdis judėto judėjo gyvais tarakonais ir kažkokiais vabalais, kurių nebuvau nė matęs.

Visada manydavau, kad tarakonai maršuoja tik naktimis. Bet Harleme jie pasidarė dienos gyventojai. Niekur negali jų išvengti. Restoranuose, teatruose, apelsinų sunkos kioskuose, rektoriu krautuvėse, koridoriuose, net autobusais jie važinėja!

East 100th Street eidamas baigiau savo hot dogą. Priešais buvo bažnyčia su nemokėšiška duryse išpašytu Kristaus paveikslu. Netoli nuo bažnyčios buvo visokių niekniekių krautuvė. Lauko pusėje nusipirkau saldainių ir žiūrėjau, kaip lange per išdėtas daržoves tarakonai šliaužioja.

Perėjau į kitą gatvės pusę. Čia dar kabėjo plakatai, kad Benny Kings dainuos ir atsiminiau, kaip prieš keletą metų jis čia turėjo didžiausią pasisekimą savo daina apie Harleme augančias rozes. Bet dabar ispanų Harleme nėra jokių rožių. Yra tik puvėsiai, nešvara, pasišlykštėta smarvė, ir suaugusiųjų veiduose beviltis...

Perėjau Park, Madison ir Fifth avenues, eidamas gatve, kad galėčiau prasilenkti su būdomis pastatytomis ant šaligatvių, kur pardudami drabužiai ir batai už \$2.49 ir \$1.88, kurie susidėvi per savaitę ar dvi (kaip Maxwell Street Chicagoje).

Traukiniai į New Yorko miestą ir iš miesto pro East Harlem pravažiuoja sulėtintai, bet labai retas kuris pakelia akis nuo laikraščio ir pažvelgia pro langą. Daugumas žmonių čia važinėja visą savo amžių bet nėra sustoję Harleme. Mėnulis yra artimesnis jų pasauliui. J. Pr.

Nepasitenkinimas liaudies universitetų veikla

Kompartijos CK prezidiumas apsvarstęs klausimą "dėl priemonių liaudies universitetų darbui pegerinti" (plg. rugs. 5 d. "Tiesos" 208 nr.). Priimtame nutarime pažymima, kad liaudies universitetai tapę "veikminga mokslinių ir politinių žinių skleidimo, darbo žmonių idėjinio ir estetinio auklėjimo priemonė". Kitaip tariant, liaudies universitetai gerai tarnauja komunistinei propagandai. 1963-64 mokslo metais veikė ok. Lietuvos 85 liaudies universitetai su 246 fakultetais. Juose mokėsi daugiau kaip 38,000 klausytojų.

Vis dėlto CK nėra patenkinti liaudies universitetų veikla; svarbiausia, atrodo, todėl, kad jie per mažai "raudoni". Reikią "atsižvelgti į tai, kad jie padeda kelti darbo žmonių komunistinį sąmoningumą, skiepyti jiems materialistinę pasaulėžiūrą, atsparumą, auklėti juos teisingos pažiūros į darbą ir visuomenės nuosavybę, kolektyvizmą, tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo dvasia", — sakoma nutarime.

Tai yra šio CK naujai priimto nutarimo dėl liaudies universitetų esmė. Jie atskleidžia kompartijos nesėkmingas pastangas įsibrauti į eilinio lietuvių mąstymą, gyvenimo būdą ir pažiūras ir visa tai "nuraudoninti". Intelligentiniai sluoksniai yra pajungti šiam komunistiniam darbui per "Zinijos" draugiją, kuri ypač turi kovoti su lietuvių religingumu. Jai dabar priskirti ir liaudies universitetai, kurių tarybos prieky pastatytas H. Zabolius. Gal tikimasi, kad tokiu būdu inteligentija labiau įsijungs į liaudies komunistinimą. (E)

AUKOKITE
NAUJIENŲ
MAŠINŲ FONDŲ

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI BESIRENGIANT

Pasitarimo išvados

PLB Valdybos, JAV LB Centro Valdybos, Kanados LB Krašto Valdybos, jaunimo organizacijų ir jaunimo spaudos atstovų pasitarimas, įvykęs 1961 rugsėjo 19-20 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Mich., vaisingoje PLB Valdybos pirmininko Juozo J. Bačiūno globoje, išklauses PLB Valdybos narių inž. V. Kamanto bei M. Lenkauskienės pranešimų ir išdiskutavęs pasaulio lietuvių jaunimo kongreso šaukimo reikalą, tikslus bei uždavinius, sutarė:

1. Pasitarimas pritaria pasaulio lietuvių jaunimo kongreso šaukimo minčiai, nes toks kongresas, burdamas pasaulio lietuvių jaunimą vienon vieton, įgalins apžvelgti dabartinį jo padėtį laisvojo pasaulio kraštuose ir padaryti reikiamas išvadas jo kultūrinei, visuomeninei, sportinei, Lietuvos laisvės kovos ir kitokiai veiklai.

2. Kongresui siūloma 1966 metų Darbo dienos savaitgalio data (rugsėjo 3-5) ir vieta Detroitas, Clevelandas ar kuris kitas JAV vidurio miestas.

3. Kongreso rengimo komitetą sudaro PLB Valdyba; ji kviečia penkis šio komiteto narius, kiti nariai jos kvietimu deleguojami JAV ir Kanados lietuvių jaunimo organizacijų.

4. Rengimo komitetas išsirenka darbo prezidiumą ir techniškiems kongreso darbams sudaro atitinkamas komisijas, išskyrus finansų komisiją, kurią sudaro PLB Valdyba.

5. Kongresą globoja PLB Valdyba, ir visų kraštų lietuvių bendruomenės yra prašomos aktyviai jį remti moraliai bei materialiai, kad jis ko sėkmingiausiai galėtų atlikti tuos uždavinius, kurie tokiam kongresui skiriami. Į tuos uždavinius įeina: į kongresą sutraukti ko daugiausia viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo, kelti jaunimo tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo nuotaikas, parodyti jau dirbamą darbą ir uždegti dvasią naujiems darbams, polėkiams, pasiryžimui.

Gyvos lietuviškos dvasios jaunimo reikia lietuvių išvei-

jos, lietuvių tautos ir Lietuvos ateičiai. Todėl visi į darbą! PLB Valdyba

Gaisrus kėlė ir paveikslus pardavinėjo

Policijai pavyko suimti Eugene S. Kopczyński, gyv. 2532 W. Iowa. Suimtojo profesija yra fotografas. Policijai ir ugniagesiams jis prisipažino, kad jis ne vien gaisrus kėlė, bet vėliau sukeltų gaisrų paveikslus traukė ir pardavinėjo.

Kopczyński prisipažino, kad šiaurinėje miesto dalyje jam pavyko sukelti keletą gaisrų, o vėliau uždirbti pinigų gaisrų vaizduojančiais paveikslais.

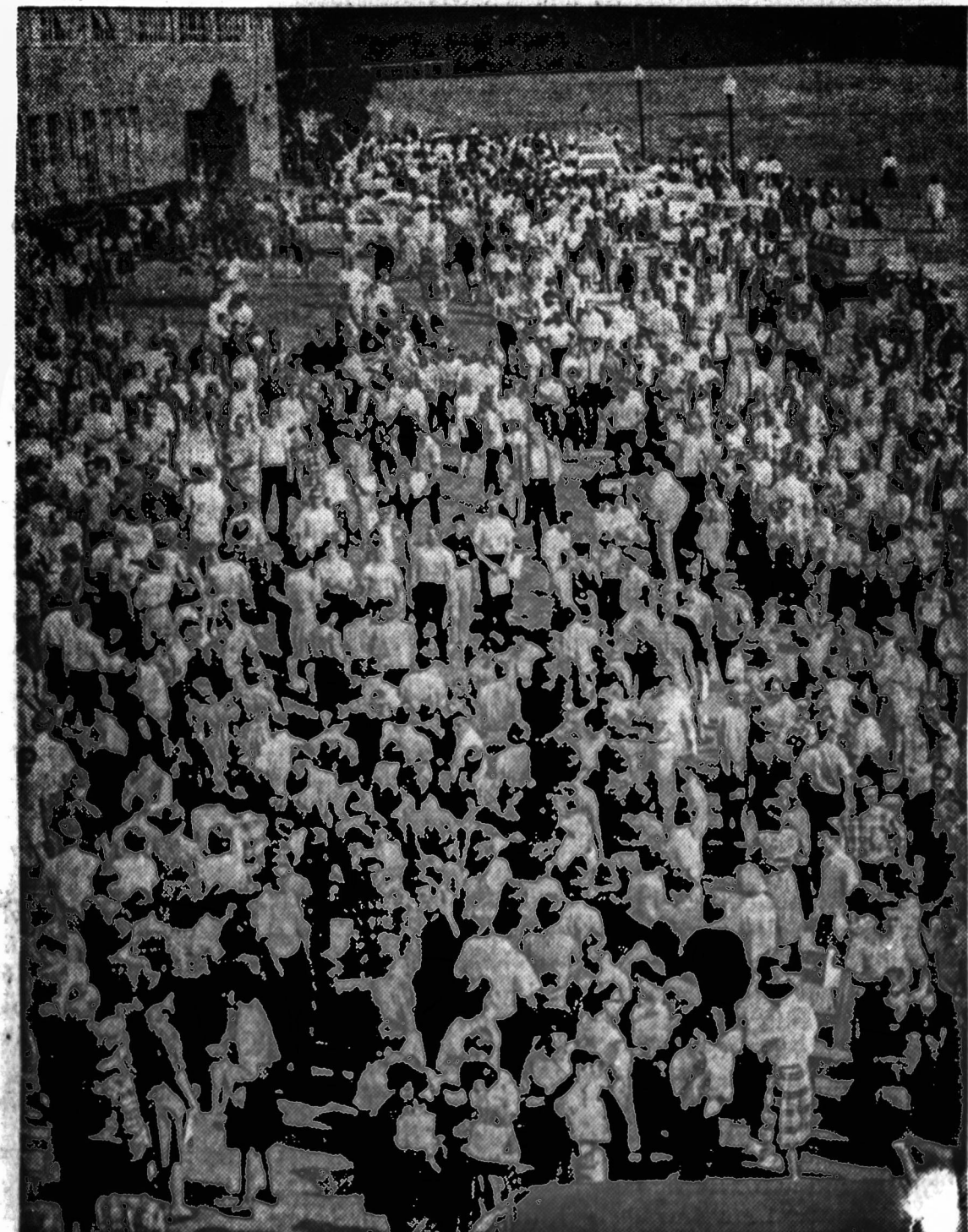
Viename hotelyje jis nusišandė kambarį, sukėlė gaisrą ir pabėgo. Kopczyński nelaimė, hotelio tarnautojas policijai davė labai tikslių jo aprašymų. Iš šito nupasakojimo policijai pavyko paruošti padegejo fotografiją, o iš šios fotografijos vienas ugniagesys ir Kopczyński atpažino. Dabar fotografas policijai jau viską išpasakojo.

Skaitlykite ir platinkite "NAUJIENAS"

ŽIEMINIŲ LANGŲ IR DURŲ

- STAINLESS
- ALUMINUM
- NYLON-VINYL
- RAUDONMED.
- PUSŲ
- SPALVOTO
- GARANTUOTI VISI DARBAI

14 metų pulkios darbuotės
A-1 MODERN HOME
4516 S. Washenaw Ave
Nemok. apskaitavimas. Tel.: CL 4-4600

Kent, Ohio, universitetą užgulus mokslo studentai jaunimas. Paveiksle matoma tikrai dalis užsiregistravusių studentų. Daugumas yra "karo vaikai", gimę Antrojo Pasaulinio karo metu arba jo pabaigoje. Ne visi norintieji mokytis galėjo įstoti į Kent universitetą.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%*

per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone RAymarket 1-3170

* Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1910.

Subscription Rates:	
in Chicago	\$15.00 per year, \$8.00 per 6 months, \$4.00 per 3 months.
in other USA localities and Canada	\$15.00 per year, \$8.00 per 6 months, \$4.00 per 3 months.
in other foreign countries	\$20.00 per year, \$11.00 per 6 months, \$5.00 per 3 months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Classification Rates:	
in Chicago	\$12.00 per year, \$6.00 per 6 months, \$3.00 per 3 months.
in other USA localities	\$12.00 per year, \$6.00 per 6 months, \$3.00 per 3 months.
in other foreign countries	\$18.00 per year, \$9.00 per 6 months, \$4.50 per 3 months.
single copies	10 cents

NAUJIENŲ ofisa atstaus kasdien, tikrybos sekmedentais nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Redakcinė — iki 12 val.

Sen. Douglas laimėjo

Penkių savaitių kova senatėje dėl sumanymo atidėti dvejiems metams rinkiminių apygardų pertvarkymą pagal Aukščiausiojo Teismo įsakymą pasibaigė senatoriaus Douglaso vadovaujamos liberalų grupės pergale.

Kova ejo prieš senatoriaus Dirkseno pasiūlytą „pataisą“ prie Užsienio Pagelbos biliaus, kad rinkiminių apygardų pertvarkymas pagreidintų vienas žmogus, vienas balsas, būtų nevykdomas per dvejus metus, duodant progą to pertvarkymo priešams praversti JAV konstitucijos pakeitimą, draudžiantį Vyriausiajam tribunolui daryti pertvarkymus įstatymų leidimo įstaigų rinkimo reikais.

Dirkseno pasiūlymas neturi nieko bendro su pagalba užsieniams. Bet jisai šią „uodegą“ prisegė prie pagelbos biliaus, susitaręs su daugumos (demokratų) vadu, sen. Mansfieldu. Pagal parlamentinių debatų tvanką, pataisą priešimui turi būti svarstoma ir balsuojama pirmiausia. Kol ji nėra priimta arba atmeta, negali būti galutinai balsavimo biliaus, prie kurio yra pridėta pataisa.

Užsienio Pagelbos biliaus yra būtina reikalingas administracijai. Jeik kongresas išsikirstytų, jo nepriėmęs, tai jos padėtis būtų labai kėli; visas paramos teikimas užsieniams turėtų būti laikinai nutrauktas.

Sen. Everett M. Dirksen tvirtina taip ir padarė, kad prez. Johnsons administracija tokiame kebume atsidurtų. Tada jos pasiūlymas nusmuktų žmonių akyse ir demokratams būtų sunkiau laimėti lapkričio rinkimus.

Tačiau šitam sabotažo planui davė pritarimą demokratų vadovas senatėje, Mike Mansfield (iš Montanos), nes jam rūpėjo grąžinti laisvę ir vėžuoti namo. Jisai nepagalvojo apie Dirkseno „pataisą“ priėmimo pasėklas. Kongreso nutarimas nevykdyti per dvejus metus Aukščiausiojo Teismo pertvarkymą, reikėtų teismo autoritatu, pažeidimą. Be to, būtų suparalizuotas rinkiminių apygardų pertvarkymo darbas, kuris jau yra pradėtas, bet dar nebaigtas.

Tuo gi tarpu kongresui jau yra įteiktas sumanymas pakeisti JAV konstituciją ir sen. Dirksenas atvirai skelbė, kad jo tikslas esąs padėti šio sumanymo šalininkams, jį praversti. Konstitucijos pakeitimui reikia dviejų trečdalių daugumos abejuose kongreso rūmuose ir trijų ketvirtadalių valstybių pritarimo. Tai ilga procedūra, kuri gali užsitęsti kelis metus.

O per tą laiką rinkiminių apygardų pertvarkymas būtų sulaukytas, nors daugelyje valstybių (steitų) apygardų suskirstymas yra toks, kad vieno kaimiečio balsas

atsveria šimto miestiečių balsus, kai kur net kelių tūkstančių miestiečių balsus!

Atlikę, kad tai nesuderinama su demokratine santvarka, kurią jie vių piličių teisės turi būti lygios. Bet sen. Dirksenui ir kitiems atstovams tai nerūpi. Jie gana atkakliai visuomenės slenkstį interesus, norėdami atkirsti ledų pažangai.

Suprasdami tai, sen. Paul H. Douglas (iš Ill.), sen. Proxmire (iš Wis.) ir keletas kitų liberalų susitarė sąlytiškas kalbas senatėje, kad Dirkseno pasiūlymas nebūtų balsuojamas. Obstrukcija tęsėsi 35 dienas, kol, pagaliau, sen. Mansfield atsimė nuo Dirkseno ir pastarasis sutiko savo pasiūlymą atšaukti. Jo vietoje buvo priimta kita, kompromisišinė pataisa, kuri įklotas atstancijos reikšmės neturi.

Reakcijos ataka prieš Aukščiausiojo Teismo nepasiekė. Bet reakcijos tarnai nesnaudžia. Po Naujų Metų jie gal vėl pradės kokią nors žygį.

APŽVALGA

Tikybės laisvės klausimas Vatikane

Viešutiniame katalikų bažnyčios susirinkime Vatikane prasidėjo debatai religijos laisvės klausimu. Trys JAV kardinolai — Richard Cushing iš Bostono, Albert Meyer iš Chicago, Albert Meyer iš St. Louis — siūlo priimti pareiškimą, jog religijos laisvės teisė privalo būti pripažinta visiems žmonėms, krikščionims ir nekrikščionims.

Kardinolas Cushing kalbėdamas 2,500 vyskupų posėdyje, pareiškė, kad tikybės laisvės klausimas yra svarbiausias punktas šio Vatikano susirinkimo programoje. Kardinolas Meyer pasakė, jei nebus priimtas pareiškimas apie religijos laisvę, tai visai kiti šio bažnyčios susirinkimo darbai ne daug uturės reikšmės.

Jo kalbai daugelis vyskupų pajėjo.

Bet pasireiškė ir opozicija. Italijos kardinolas Alfredo Ottaviani, kritikudamas amerikiečių nusistatymą, pasakė, kad būtų neteisėta pripažinti laisvę skelbti religines pažiūras, kenksmingas katalikų bažnyčiai vienai ar kelioms.

Jį parėmė du ispanai, kurie taip pat manė, kad turi būti tik viena valstybės pripažinta bažnyčia ir religija. Ispanijoje katalikai bažnyčia yra valstybinė įstaiga; visos kitos religijos yra uždraustos.

Italijoje katalikų bažnyčios pripažinimas vienintelė teisėtą religinę organizaciją yra įrašyta į respublikos konstituciją, už kurią balsavo ir komunistų partija, vadovaujama velionio Palmiro Togliatti. (Krikščionys demokratai, atsižygdami už tai komunistams, sutalkė jiems įvairių privile-

Dvi lietuvaitės, pasipuosiusios turistinėse drabužiais, dega amžinos ugnies aukuro.

gijos laisvę, o italai ir ispanai priešinosi. Kitų šalių kardinolai ir vyskupai vieni pritaria vieni pusei, kiti — kitai.

Paš. lietuvius yra daugiau ispaniškos pažiūros šalininkų, negu amerikoniškos, — ypač tarp tų kunigų, kurie gyvena Pietų Amerikoje arba Romoje.

Jiems labai nepatiki, jei Vatikano konsiliumas nutars paskelbti religijos laisvę visiems žmonėms.

Bet už religijos laisvę liberalai ir demokratiniai socialistai kovoja jau daugiau, kaip šimtą metų. Š. Amerikoje ta kova buvo laimėta 18-me šimtmetyje.

Chruščiovo rekordas uždarinėjant bažnyčias

Vokiečių spauda informuoja, kad Chruščioviui suėmus valdžią, savo rankas, Sov. Sąjungoje buvo uždaryta 10,000 bažnyčių ir kulto namų. Maskvoje, kur prieš 1917 metus buvo 600 bažnyčių, dabar teivelkia 50. Iš 500 žydu simagų Sov. Sąjungoje buvo uždaryta 396.

Nesaugus krodėtas

Valkata sustabdė, gatvėje praeivį ir papasakė išmaldos.

„Labai gaila, bet aš neturiu smulkų“, atsispažė praevius. „Bet štai ką aš pasakysiu. Aš esu į banką ir grįždamas jums duosiu.“

„Abejoju“, papurtė galvą valkata. „Tameta nustotum sukti ir gauti šitą turinį, kaip ir taip savo kreditoties pasitikėjimą?“

PIRKITE JAV TURISTINIUS ŽEMELAIŠKUS

Kontrolieriai plečia šnipinėjančią tikyją

Jau pusantų metų, kai kompartija į savo rankas paėmė tikybos kontrolę, išstumdama iš jos specialistus. Tam reikalui visose Sov. Sąjungos respublikose sudaryti kontrolės komitetai su atskirais biurais pramonei ir žemės ūkiui. Lietuvoje įrgi veiklia šitos „Partinės-valstybinės kontrolės komitetas“, kurio pirmininkas yra CK sekretorius A. Barauskas. Neseniai jis parašė „Tiesoje“ (rugs. 6 d. 200 nr.) sielotinį straipsnį apie šio komiteto veiklą. Jame skaitome, jog „vienas svarbiausių partinės-valstybinės kontrolės sistemos principų yra siekti, kad plačiausios komunistų ir nepartinių darbo žmonių masės aktyviai dalyvaugtų, tikrinant faktinį partijos ir vyriausybės nutarimų vykdymą“. Kitaip tariant, kad fabrikuose, įmonėse, įstaigose visi šnipinėtų visus ir šnipinėjimo rezultatus tuoj praneštų kompartijai ar milicijai. Šito norima pasiekti, sudarines jant vad. „partinės-valstybinės kontrolės reėmimo grupes ir postus“. Mat, oficialieji partiniai kontrolieriai vieni neapsidėra.

„Grupės“ yra visos Sov. Sąjungos kompartijos šėradimas, kur Barauskas reikalauja griežčiau nei iki šiol pėtiklyti ir Lietuvos. Esą ten, kur grupės veikia, „ju atsaugybos didėles materijalines ir pinigines lėšas, atskleidė ir panaudojami nemažai rezervai, pašalinta daug trūkumų tikinčių organų darbe“. Tad reikia „vis labiau aktyvinti liaudies kontrolės masas, toliau stiprinti ir gerinti reėmimo grupių ir postų darbą“. Iš šio straipsnio matyti, kad reėmimo grupės bus visos nesaugios, jose dirbtų mažiausiai

bos pirminiu, šio specialisto ypač jaunimo. Esą dar me yose kolehozi bei sovchozi byzadose, gyveniminkystės formose, įmonių cechuose bei statybų darbo baruose įsteigti kontrolės postai (grupių padaliniai). Štai Panevėžio linų kombinat dirbas didelis kolektyvas, čia dar esą gamybos pirmūny, specialitū, sudarytos cechų perėmimo organizacijos, tačiau įmonės „partinės-valstybinės kontrolės reėmimo grupė turėjo tik penkis darbininkus“. Vadinasi, vidutinio dydžio įmonėi, Barausko nuomone, jokiai būdu muelėtinų kontrolierius nepakanka. Jų turėtų būti kur kas daugiau...

Vyriausio partinio kontrolieriaus troškimas — įtraukti kontrolės reėmimo grupes ir postus aktyviausius ir autoritetingiausias žmones, pirmoje eilėje va „liaudies ūkio specialistus“ inžinierius, ekonomistus, agronomus, zootechnikus, bet taip pat ir mokytojus, mokslo ir kultūrai yllėjus. Mat, piktnaudžiavin tikybe tiek daug, kad kontrolieriai žmonų, sugėbančių dū atkirti bet kokiom anti-valetėbinė tendencijom, nesitalktančių su viskuo, kas daro ža partijos ir liaudies interesams. — Šie Barausko žodžiai rody kad ir po pusantų metų griečiausias partinės kontrolės tikinčių ir pinigines lėšas nepasiekė: visokios rūšies kolektyvų ir toliau ten knibžda. Ak, jte išnyktų savime, jei komunistai įveiktų visos ūkinės sistemos neįmanumą.

Paasvaldink savo draugą per „Naujienu“

JUODIEJI METAI

Vienas skyrius iš armijos generolo A. Gorbatovo atsiminimų

Darbas kašylose buvo varginantis, ypač, kad mityba buvo prasta. Sunkiausias darbas tekdavo — kaip taisyklė — atlikti „liaudies priešams“, jausmus — „liaudies draugams“, t.y. urkaganams, iš kurių tepe, kaip jau minėjau, skyrė širgadininkus, virgijus, builėtojus ir palapinių seniūnus. Suprantama, kad metynams ribabalų kėlis, darbinamas „katinai“, patėkdavo visų pirmą jį „draugai“ pėvius. Mityba buvo trijų kategorijų: mastikuojamoms normoms, atlikusioms normų ir pralėmusioms normoms. Pastarųjų skaldinje visada būdavo „draugai“, nors jie dirbdavo labai moelai; mat, tabalininkai buvo iš jų padų kompanijos ir suka, prairyūniam ir savie siems mityb atlikti darbe. Todėl katinaliniai buvo netūs, o mes liaudiniai.

Ziemą palapinių sienas apklėdavo stonais sniego sluoksniais, gelėžinių patėkėlių kėrenimas nebuvo varžomas — tiek pasėnešdavome kuo iš malko, tiek ir sulėrendavome. Įsiterusieji — kėlininkai laipsnių kėtuojas, žinoma, turi gėlyvę Celzijaus skalę; pagal šilumos laipsnį, nuo 40 iki 70 laipsnių žemiau nulio, vėrti šalčiai čia — jėlininkams. Bėginti ne-

buvo kur, todėl šėjimas už spygliuotos tvoros nebuvo kontroluojamas. Nueini būdavo, pas sargybini, pasakė: „Eini į mišką malkų“, ir nekėno nedaromas ieiui. Jei nori užvalgti ko nors virš normos, nuneši malkų kurio nors medinio namuko savininkui ir gausi duonos rieke, didesnę ar mažesnę — pagal atmetto malkų gėlio dydį. Bet šis visai samplomėji, atėvėlyvė užsidirbti pinigų, nebuvo labai jau dūnosūs, ir riekutės iš viso nebūdavo didelės. Žinoma, liaisvai sandomųjų tarpe pasitaikydavo taip pat nešėklėlių žmonių, bet jie paprastai turėdavo nuolatinių malkų nešėkus ir piovejus. Nėjėdavo ir štai kaip: „Mus ir urkaganus skyrė į mišką malkų. Mes, „liaudies priešai“, eivavome į mišką, o kriminaliniai laukdavo mūsų netoli stovyklos, atimdavo malkas, geriausiai atveju pasakytami: „mes jėms padėsimė nunešti“. O mes, natūredami teisės gėpti be malkų, vėl ejomė į mišką už trijų kilometrų. Bet išdavo ir iblogiau, kai pasitėkdavo plėtesnių urkų: ir malkas atimdavo, ir sumaldavo; o matė smarkiai, kėstėdami: „Tu komunistas, tu gyny savietų valdžią, tai štai, ve, tau ir padėka!“

Netrukus mane ištko malaimė: ėmė lėni kojosis ir libėti dantis. O jei atsigulsi ligois teisėms, tai Vargas tau; šitokių likimas visada būdavo vienodas... Aš nūėjau pas gydytoją. Gydytojo pareigas ejo šėlėvis, antstatis darbinėlis metų už kėlininkus neklus, jis buvo padėmus žmogus ir jėbė mane sargu pėle vėnosus lovų. Ties darbas buvo laikomas privilegijuotu: ten

nerėkėjo stumti sunkių vežimukų ir vagonėlių, o tik sėkti, kad neišgribtų saušų malkų palapinėms kėrenti. Sargo pareigose aš būdavau dvi savaites. Aš sėdėjau mano paties pastatytoje kė sniego būdoje ir kėriau mažą lauzą. Aš turėjau kaplį, kurio atskeldavau šėpūių nuo kėlimų, nuvilklėdavau juos į savo sniego namuką ir palapilydavau ugnį.

Darbas buvo nesunkus, ir aš dažnai mintimis dėkodavau gerajam fėlėriui. Bet kėjos visistino ir visio rėstais, o per kelius aš jė negalėjau sėlekti. Teko vėl eiti pas fėlčėrį. Jis pripažino mane visikiu invalidu ir parase raportą šėl mano perkėlimo iš Maldako į stovyklą šėvėsim tėjų kilometrų atstumu nuo Magadano. Dabar visikas priklėusė nuo stovyklos viršininko. Mano laimė jis patvirtino raportą, ir 1940 m. kovo pabaigoje iš atsidūriau prie Magadano. Tik ir tik dėlto aš išlikau gyvas. Deja, aš neprisiėmėu gerojo fėlčėro pavarde, bet aš būsiu jam amžinai dėkingas.

Kai aš pirmą kartą buvau atvykęs iš Vladivostoko į Magadano, miesto apylinkėse pasirodė man esančios visai laukinės. Bet dabar, po to, kai man teko pabūti Maldake, Magadano rajonas pasirodė man jaukus, o oras visai kėtikas — lyg būčiau lapkričio mėnesį iš šaurinių pakraščėjų patekęs į Soči.

medyginant sėpnas, pradėk šitos kėturios polkio dienas. Po to vėl pasėidėjau darbe — mėstoti arba vilkti nuo kėlimų po puse kilometro metro medienos už kėliu kėturijų kilometrų.

Škaitytėjai sunkūs šėvėdėdėti, kaip kėlimų lėktis, šėlėsių per kėturis kilometratus, virtine vos stėnika antyse žmonės, me, me žmonės, o šėlėli, ir, šėlėsių kėlikus, lyg gėvėvis, įtamplėmi pasėlėtinės jėgos, vėlka medieną. Sunku vilkti šėliu žemų, sunkiau lygumoms, o jau aukštėyn visai neįmanoma. Žmonės sėklėmės, gėlėva, atskėlėlia ir vėl gėlėva, šėtikrotėnos pėjudėkė vietas tik tėtik, kėtikas nos, iš pėshos dėlėtanėjų antėms j tėtik. Štai šėtikū būtu medieną nuėgabėnoma į stovyklą.

Darbas kėstinė sunkėjo. Vėkarnis galvėjomė, kėtkėlė taip vėlysta. Vieni sėkė: — Ibeigin pasitėpti, ibeolėli! Ikitė tėtik:

— Vėtikė priėstėtis — tėtikmėjų lėktėnos pėvėsis. Jis sėvėtikėno sėiegs, dėl to ir sunkiau vilkti medieną, dėl to ir kėjos skėvėta.

Medyginant sėpnas, pradėk šitos kėturios polkio dienas. Po to vėl pasėidėjau darbe — mėstoti arba vilkti nuo kėlimų po puse kilometro metro medienos už kėliu kėturijų kilometrų.

Škaitytėjai sunkūs šėvėdėdėti, kaip kėlimų lėktis, šėlėsių per kėturis kilometratus, virtine vos stėnika antyse žmonės, me, me žmonės, o šėlėli, ir, šėlėsių kėlikus, lyg gėvėvis, įtamplėmi pasėlėtinės jėgos, vėlka medieną. Sunku vilkti šėliu žemų, sunkiau lygumoms, o jau aukštėyn visai neįmanoma. Žmonės sėklėmės, gėlėva, atskėlėlia ir vėl gėlėva, šėtikrotėnos pėjudėkė vietas tik tėtik, kėtikas nos, iš pėshos dėlėtanėjų antėms j tėtik. Štai šėtikū būtu medieną nuėgabėnoma į stovyklą.

Darbas kėstinė sunkėjo. Vėkarnis galvėjomė, kėtkėlė taip vėlysta. Vieni sėkė: — Ibeigin pasitėpti, ibeolėli! Ikitė tėtik:

— Vėtikė priėstėtis — tėtikmėjų lėktėnos pėvėsis. Jis sėvėtikėno sėiegs, dėl to ir sunkiau vilkti medieną, dėl to ir kėjos skėvėta.

Medyginant sėpnas, pradėk šitos kėturios polkio dienas. Po to vėl pasėidėjau darbe — mėstoti arba vilkti nuo kėlimų po puse kilometro metro medienos už kėliu kėturijų kilometrų.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR
GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2880 W. 63RD STREET
Ofiso telefonai: PR 8229
Rezid. telefonai: WA 3076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Telef.: PR 8229

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak.: 7-8
tikrai antradienis ir penktadienis.
Trečiad. ir sekmadienis ofisai uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 60TH PLACE
Phone: REpublic 7-9668

DR. C. K. BOBELIS
ANKSTŲ IR ŠALPIMO (TAKŲ)
CHIRURGIJA
PR: 6-1795 arba 815-8833
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2884 WEST 71ST STREET
Ofisai: HE 4-5849
Rezid.: 388-2333
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį tikrai susitarus.
Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
arba 776-4869

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuterija ir moterų ligos
4157 ARNER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
šeštadienis nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.
Tel. ofisai: ME 4-1414, rez. RE: 6-6667

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadienis 1-4 val. p. p.
Trečiadienis uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3044 WEST 63RD STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: POrtsmouth 7-0000
Rezid. telefonai: DArden 5-7278

DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2222 W. MARQUETTE ROAD
Grovehill 6-1595

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2300 W. 51ST STREET
Ofisai: PR 6-1795
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad.,
Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. A. RUDOKAS, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiad.
uždaryta), šeštad. 10. ryto iki 1 p. p.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:30 p. p.
Trečiadienis uždaryta.
Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60684
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakarinis primad. ir ketvirtad.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis: priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
šeštadienis 2-5 val. vak.
Trečiadienis ir sekmadienis už-
daryta. Išimtis: priėmimo susitarus
šeimoms.

DR. L. ŠIBIŲTIS
ANKSTŲ IR ŠALPIMO (TAKŲ)
CHIRURGIJA
Ofisai: Manassas: 2884 West
71st St. (71st ir Campbell Avenue
(Campus), tel. 776-8833; 30 N. Wash-
gan Ave. Suite 208, tel. 68-9774
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisai: 2692 WEST 69TH STREET
Tel.: PR 8123 arba RE 6-5377
OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad.
ir penktad. 9-12 val. vak. Šeštadienis
nuo 10 val. po pietų iki 12 val. vak.
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Ofisai: telefonai: HE 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmad. ligonius pagal susitarimą. Del
valandos akambūti telefonu HE 4-2123
Jei nesitelpia, tai telefonai: GI 8-6195
arba GI 8-6196

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-o gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadienis 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadienis uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai, Proteza, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kojoms
(Anch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-11
ORTHOPEDES TECHNIKOS LAB.
2830 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PR 8229

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. ŠERNER
LIETUVIŠKŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patirtis
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35TH STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8,
Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-3
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiad.
uždaryta), šeštad. 10. ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WA 3-8063

MOVING
Apdovanojimas už gerą
išvykimo atstumą.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lithuania Avenue
Tel.: Frontier 6-1882

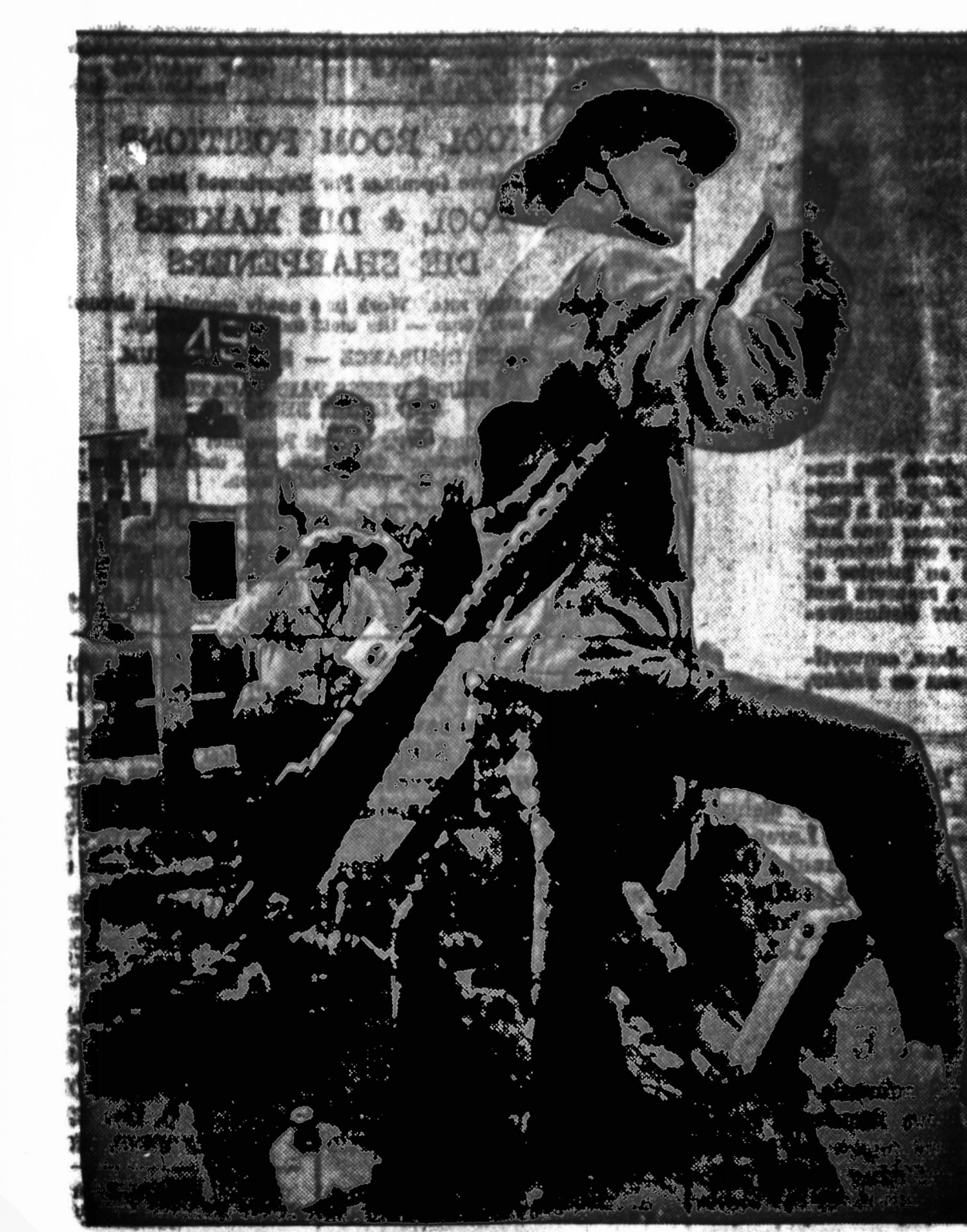
GRADINSKAS
A. P. ŠIMONIS
pirkti pas specialistą:
mažiau mokesčių, daugiau gausi
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FR 6-1998
Radijai • Fonografai • Hi-Fi
stereo

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos: 48 WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vekavotikas: Pirmadienis 7 v. v.
Tel.: HE 4-2413
7759 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUKOKITE PATYS
IR PARAGINKITE KITUS
AUKOTI NAUJŲNŲ MASINŲ
PILNŲ

Naujiųjų administracija turi
daug gerų ir naudingų knygų,
skaitmenų, žurnalų, laikraščių,
dolerius, žurnalus. Knygos yra geriausias
žmogaus draugas, tad
ir Tamata, įsigyk bent keletą to-
kios knygos.

Šia prognozė turi tą pa-
sakoti apie velionį K. Baltą ir

Velionis, kaip saugo savo krašto vandenį. Paveikslas matome Vietnamo kary pasiro-
musi ant kulkovaldžio ir žiūrėjęs tikrąsiai pakraščio vandenį.

Kazimierą Baltą palaidojus

Praėjusį pirmadienį iš Leo-
nardo Bukausko koplyčios bu-
vo nulydėtas ir amžino atilsio
vietą Kazimieras G. Baltas.

Velionis sirgo apie pusę me-
ty, kol pagaliau jo gyvybę pa-
kirtė mepagydoma vėžio liga.
Koplyčioje buvo daugybė gė-
lių, liks ir parados, jog velionis
terėjo daug draugų. Atsisvei-
kinti sąjūduotai pat susirinko
nemažai žmonių.

Apie 9 valandą ryto kopl-
čia jau buvo pilna žmonių, —
giminių, artimų draugų bei
šiap pažįstamų. Kiek po de-
šimtos valandos laidotuvių di-
rektorius pradėjo laidotuvių
apeigas. Genovaitė Gedraitienė
akompanuodama sau var-
gonais, labai gražiai atliko
"Dienos baigtis". Bukauskas
angliškai pasakė atitinkamą
kalbą, nušveitėdamas velionio
Kazimiero gyvenimą. Taip pat
perskaitė ištraukas iš knygos.
Jis buvo kaip tik pritaikytos
tokiam momentui.

Be kitų giminių, iš Montanos
valstijos buvo atvykęs velionio
sūnus šonius, seržantas L. Si-
mons su žmona, o iš Rockfor-
do D. Slavinskienė kartu su
sesute M. Romgy.

Solištei Gedraitienei gie-
dant, prasiėjo pasiktintis at-
sisveikinimas su velioniu, —
susirinkusieji, sustoję į eilę,
praėjo pro karštą. Tai buvo
graudi scena: visų veidai tū-
dini, o žmona, sūnus, dukterė ir
daugelis kitų negalėjo susila-
kyti ir verkė.

Suvalkiečių draugijos pirmi-
ninkė Adela Burbienė gražiai
sutarė grabneštis. Susiriki-
vo apie 20 automobilių, kurie
palydėjo velionį į Lietuvos tau-
tines kapines.

Laidojimo metu visą laiką iš
kapinių koplyčios aidėjo A.
Brazio, trekoruotos giesmės.
— Prie duobės Bukauskas atli-
ko pakaitines ceremonijas ir
padekojo visiems atsilankiu-
siems ir velionį palydėjusiems
į kapines. Po to jis dėmės var-
du paprašė palydovus sustoti
Midway valgykloje, kur buvo
paruošti pietūs.

Meš, patikime gyventi, o tu,
mielas draugai, išieki šioje
zemelėje amžinai. Gražiai gy-
venai, gražiai ir garingai at-
sisveiči iš gyvenimo tarpo.

Be vyro neapsimoka

Išgirdau savo penkiametę duk-
relę besibarančią su savo tokių pat
metų drauge ir paklausiau, ko
jos barasi.

"Ji nori žaisti motiną su ku-
dikiu", paaiškino mano dukterė,
o aš jai pasakiau, kad be berni-
ko mes negalime tokio žaislo
žaisti!"

"Kodėlgi ne?" paklausiau kiek
susiraginotas.
"O kaip, apmokės visas išlai-
das?" riktai atsėvė diaktė.

**Šeštadienį ir parengimų
PRA NEŠIMAI**

— Tauragės Klubas, š. m. rugpjūtį
27 d. 2 val. p. p., Hollywood salėje,
2417 W. 43rd St., šaukia visuotinę
narių susirinkimą.
"Klubo Valdya"

— Lietuvių Žagone Klubas pirmas
susirinkimas po atostogų byks sek-
madienį, rugpjūtį 28 d. 1 val. po pietų
Dirkio salėje, 4800 So. Talman Ave.
Nariai ir narys maloniai kviečiami
susirinkimą.
J. Keturakis, rašt.

— Anglijos Lietuvių Klubas metinę
vakarinę įvyks šeštadienį, spalio 17
d. Billo Pakšto salėje. Kvietiami visi
Anglijoje gyvenantys lietuviai. Orke-
stro Billo Pakšto orkestras. Pradžia 7:30
val. vak.

— Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo pikniskas įvyks sekmadienį, rug-
pjūtį 27 d. 4 val. C. G. Simpson salėje,
8274 Kean Ave. Pradžia 12:00 val.
dieną. Šeiminių ir pagamins skanių
išlygų, valgyti prie šono bus viešųjų
gerimų, šokiama gros Jonko or-
kestras. Kvietiami visi nariai ir svei-
čiai atsilankiusių šalia laimėtojų pra-
leisti.
Komisija ir Valdya

A. A.
CHARLES SIMONS
Gy. 928 W. 34th St.
Mirė 1964 m. rugpjūtį 23 d.,
11:30 val. ryto, amžiaus 74 me-
ty amžius. Palaidos Lietuvoje.
Amelikoje išgyveno 60 metų.
Paliko našlę, dukterę Virg-
nia Simons, našlėms brolių ir
seserų vaikų, jų žmonas ir kiti
gimines, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ri-
dikos koplyčioje, 3844 So. Halsted
Street.
Pentadienį, rugpjūtį 25 dieną
1:00 val. po pietų bus lydimas iš
koplyčios į Lietuvos Tautos
Kapines.
Miesto a. s. Charles Simons gi-
minės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti lai-
dotuvėse ir suteikti jam pau-
sulinį patarnavimą ir atsilve-
kinimą.
Nullidė lieka:
Duktė ir kiti gimines.
Laidotuvių direktorius P. J.
Ridikas, Tel. YA 7-1911.

MOVING PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Juožas Naujokaitis
2022 N. Chicago 36, Tel. SE 1-1111, WA 3-9209

WYMAN PAS PAŠVIETŲ
Vienas vištų nupekiotas vy-
ras atėjęs pas psichiatrą nu-
sikundė, kad jį kankina kas naktį
paikartojęs tas pats apsnas.
"Koks apsnas?" susidomėjo
psichiatras.
"Kas naktį aš apnuoju, kad
laivas nukeno ir aš esu limes-
tas į krantą su dvylika labai gra-
žių moteriškių".
"Tai kas čia balsaus?" pa-
klausė psichiatras.
"Ar tamsta esi kada mėginęs
gaminti pietus dvyliakai moter-
kų?" paklausė vištų nupekiotas
vyras.

ROY L. PETER (PUTRAMENTAS)
5225 So. Marlon Ave. — 586-1220
LOVRIKIS Telegrama /
Miss Pasaulio
Dalis
KVILDKINIŲ KAS
Galis Vokietijos Bankietams
ir Pagarboms
3346 So. Halsted St. YA 7-7308

GUZAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GALIS VISOMIS BROSOM
3443 WEST 69th STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2245-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-6900 REpublic 7-6901

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENTAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDUJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MARIJAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIRM
IR MARIJAI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE VIESTO
DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASALIS BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
8807 S. LITHUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE E. RUDMIN
3319 S. LITHUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

